

Algemene beschouwingen 2023

“Be Prepared” Dat is het motto van de scouting, Bedacht door zijn oprichter Lord Robert Baden-Powell. Oftewel “wees voorbereid”. En dat spreekt mij als Scout natuurlijk ontzettend aan. Wees altijd voorbereid op wat er komen gaat.

Vandaag wil D66 dit niet zozeer als statement neerzetten maar meer als vraag. Want de samenleving staat voor grote veranderingen. Ik noem klimaatverandering wat voor steeds extremer weer zorgt, Nieuwe technologieën zoals AI, de vergrijzing die steeds meer vraagt van onze zorg en de wereldwijde politieke instabiliteit. Dit gaat een grote impact op ons leven hebben. Iets waar we ons op moeten voorbereiden. Met deze blik hebben wij dan ook naar de kadernota gekeken. Daarom de vraag, is Meierijstad voorbereid op de dag van morgen?

Het eerste wat ons opviel aan de kadernota is dat het thema mobiliteit niet is genoemd als belangrijke trend of ontwikkeling. En dat vinden we vreemd, want op dit gebied zijn we nog niet echt goed voorbereid op de toekomst. Sterker nog, sommige stukken van Meierijstad dreigen helemaal vast te lopen. Zo hebben we in de commissie al iets gezegd over de verkeerssituatie in Schijndel. Maar ook de N279, de Rembrandtlaan en de corridor in Veghel zijn punten waar onze inwoners dagelijks in de file staan. Hier moet echt actie op worden ondernomen. Daarnaast hebben we zorgen over het openbaar vervoer in onze gemeente. Het Koning Willem 1 college en de Noordkade zijn slecht bereikbaar terwijl die twee locaties toch echt een regio functie hebben.

Een goed voorbereide gemeente betekent ook een gemeente met gezonde inwoners. Zo maakt D66 zich zorgen over de luchtkwaliteit in onze gemeente. Nog steeds een van de slechtste van ons land. Tijdens de coronacrisis werd pijnlijk duidelijk wat de gevolgen daarvan kunnen zijn. En dan loopt er ook nog steeds een onderzoek naar de verhoogde kans op longontsteking in de buurt van geitenhouderijen. Is Meierijstad goed voorbereid om na afloop van dit onderzoek meteen actie te ondernemen?

Een andere trend is de vergrijzing. De babyboom generatie wordt langzaam maar zeker ouder en hulpbehoevender. Zijn we daarop voorbereid? Kunnen we straks alle zorg en ondersteuning geven die nodig is voor deze groep mensen? Dan hebben we het niet alleen over de hoeveelheid verzorgend personeel. Maar ook over hoe we onze wijken en dorpen hebben ingericht. D66 vindt dat we moeten kijken naar zogenaamde knarrenhopen of viefhopen zoals de SP ze noemt. Dat zijn hofjes waarin senioren gezamenlijk bij elkaar kunnen wonen en zo elkaar kunnen ondersteunen. We kijken dan ook met veel interesse naar de motie van de SP.

Ook jongeren moeten in onze gemeente betaalbaar kunnen wonen. D66 vindt dat er te weinig midden huurwoningen zijn. Dat zijn woningen met een huurprijs tot 1000 euro. Jongeren die te veel verdienen voor een sociale huurwoning maar te weinig om een huis te kopen zijn hierdoor gedwongen om uit onze gemeente vertrekken om ergens anders betaalbare woonruimte te vinden.

Voorzitter, Onze complimenten voor de manier waarop Meierijstad omgaat met de opvang van ontheemden. Wij zijn blij met de voortvarendheid waarmee dit gebeurt. Hiermee laat Meierijstad echt zien dat we een voorbeeld willen zijn in de regio. En wij zijn ook blij met de brede steun in de raad hiervoor. Zoals dat duidelijk werd afgelopen december toen de raad unaniem voor deze opvang koos. In de toekomst zullen we waarschijnlijk nog meer ontheemden moeten opvangen. Meierijstad laat nu in ieder geval zien hier goed op voorbereid te zijn.

Waar kan je je beter voorbereiden op je toekomst, dan op school? Onderwijs is, en blijft een belangrijk speerpunt van D66. We zijn dan ook erg blij met het bericht dat er niet 1 maar zelfs 2 scholen in Veghels buiten komen. Iets waar we lang voor hebben gestreden. We weten dat binnenkort de resultaten van het onderzoek beschikbaar komen. Maar misschien dat de wethouder hier toch al een klein tipje van de sluier kan oplichten.

D66 is namelijk heel benieuwd of het hier gaat om 2 fysieke gebouwen op verschillende locaties. Of komen deze scholen bij elkaar in een gebouw te zitten. Zoals bijvoorbeeld basisschool 't Ven en de Tuimelaar zijn begonnen. Of gaat de samenwerking nog verder en mogen we de basisschool de kring en de beemd in Schijndel als voorbeeld nemen. Want dat zou natuurlijk helemaal mooi zijn.

Is het centrum van Veghel goed voorbereid op de toekomst? Of beter gezegd zijn de regels die in 2010 vastgesteld zijn in een masterplan nog steeds goede kaders voor de huidige uitdagingen waar we voor staan. Afgelopen jaar hebben we veel plannen en ideeën voor het centrum van Veghel gezien. Met als meest markante nog wel het idee voor een woontoren van meer dan 90 meter hoog. D66 houdt van dit soort innovatieve en gedurfde plannen. Maar we maken ons wel zorgen of de huidige kaders die er zijn deze ontwikkelingen niet onnodig beperken. Immers Veghel is al lang niet meer het "streekdorp aan de Aa" waarover wordt gesproken in het masterplan Veghel centrum.

En dat brengt ons bij de financiën, want een goed voorbereide gemeente is ook voorbereid op het zogenaamde financiële ravijn waar we in 2026 mee te maken krijgen. "politiek is keuzes maken" en een niet sluitende begroting en de kaasschaafmethode zijn alleen maar manieren om deze keuzes niet te hoeven maken. In het eerste geval door ze uit te stellen in het andere geval door voor alles, en dus niks te kiezen. Wel vinden we wel dat er goed onderzoek nodig is voordat je gaat bezuinigen. Ook hebben wij geen problemen met het risicovoller begroten

De "Nieuw voor Oud" methode vinden wij een slecht idee. Beleid moet je op zijn waarde beoordelen. Goed beleid moet je houden en slecht beleid moet je afschaffen of aanpassen, ongeacht of er nu wel of geen ander beleid is.

Wij zijn niet voor een eenmalige inhaalcorrectie van de Ozb dat is wat ons betreft niet nodig gezien het positieve resultaat in de afgelopen jaren. We kunnen ons wel vinden in een eventuele indexering op basis van de verwachtingen van het centraal Planbureau. We vinden ook dat er niet alleen naar de OZB moet worden gekeken.

Kortom wij zijn het oneens met stelling 1, 2, 3 en 5. En we zijn het eens met stelling 4, 6 en 7. Dan hebben we nog stelling 8 over het inzetten van de reserves. Daar zijn we ook voor..

Als we het dan toch over belastingen hebben willen we ook nog even terugkijken naar het positieve resultaat van 2022. Want hoewel er 6,3 miljoen positief resultaat was begroot. Bleek dit uiteindelijk 23,8 miljoen te zijn. D66 gaat een motie om via een eenmalige heffingskorting een gedeelte van dit positieve resultaat te delen met onze inwoners.

Tot slot kom ik op de vraag die we aan het begin van ons betoog stelde terug. Is Meierijstad voorbereid op de dag van morgen? Die moet ik helaas toch met nee beantwoorden. Zoals uit ons verhaal wel duidelijk wordt, moet er nog veel gebeuren voordat we kunnen zeggen dat we goed voorbereid zijn op de uitdagingen die op ons staan te wachten. Maar het is misschien wel zo dat je nooit helemaal voorbereid kan zijn. Want de wereld is altijd in beweging. Maar dat ontslaat ons niet van onze plicht om ons daarvoor in te blijven zetten.

En daarom wil ik afsluiten waarmee ik ben begonnen, namelijk met wijze woorden van de oprichter van de scouting, Lord Robert Baden Powell namelijk *"We falen nooit wanneer we proberen onze plicht te vervullen, we falen altijd wanneer we verzuimen dit te doen."*

Dankjewel